

A SCIENTIA KIADÓNÁL MEGJELENT KÖNYVEK LISTÁJA JELENKORTÖRTÉNET ÉS KULTÚRATUDOMÁNYOK SZAKTERÜLETÉN

2020–2024 (2025)

Teljes szövegű kiadványok a következő elektronikus repozitóriumban (nyílt hozzáférésben):

MTA REAL – a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának elektronikus kiadványtára
<http://real.mtak.hu/>

CEEOL – Central and Eastern European Online Library
<https://www.ceeol.com/>

Könyvtárak, amelyekben a Scientia kiadványai megtalálhatók:

Sor-szám	Szerző/szerkesztő	Cím	ISBN	Év	Nyelv	Összefoglaló:	Tárgyalt témák
1.	Murádin János Kristóf	Az európai integráció története és elméletei https://www.cceol.com/search/book-detail?id=909174	978-606-975-039-1	2020	magyar	román, angol	A könyv egyrészt az európai integráció történetének kronologikus bemutatását nyújtja, másrészt pedig a kontinentális egység eszméjének filozófiai és ideológiai összegzését adja. Célja egyfelől Európa eszméjének kialakulásának és az ahhoz kapcsolódó történelmi átalakulásoknak a bemutatása, másfelől pedig az Európai Unió létrejöttének, fejlődésének és jelenlegi helyzetének ismertetése, abban a formában, ahogyan az ma számunkra ismerős.
2.	Bakk Miklós, Gagyí József (szerk.)	Minden másképp...? https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1026031	978-606-975-049-0	2021	magyar	román, angol	A COVID–19 valószínűleg az emberiség történetének második olyan világjárványa volt, amely a kontinensek mindegyikét érintette, és amely az első világháborút követő spanyolnáthához mérhető. A pandémia így elkerülhetetlenül alapvető kérdéseket vet fel: milyen változásokat idéz elő a társadalmi életben, a kultúrában, az oktatásban és a közösségi együttélés formáiban egy ilyen mélységű társadalmi megrázkódtatás? Ebben a kötetben a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatói erre a globális kihívásra keresnek válaszokat, erdélyi nézőpontból elemezve a járványhelyzet által előidézett állapotokat és problémákat.
3.	Gagyí József, Vajda András (szerk.)	Természetesen digitális https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1025968	978-606-975-056-8	2021	magyar	román, angol	A kötet az organikus és a virtuális világ kapcsolataival összefüggő témákat tárgyalja. Szó esik a digitális identitás konstrukciójáról, a digitális műveltség egyes aspektusairól, az online és offline terek szerepéről a vallási közösségekben, az egészségügyi rendszerekről, valamint a közösségi hálózatokon szerveződő csoportok működéséről. A 21. században a természetes és a digitális világ közötti kapcsolatok egyre összetettebbé válnak, előrevetítve egy, az emberi létet érintő kihívásokkal teli jövőt. Az <i>Új Média</i> konferencia tizenkettedik kiadása, amelyet a marosvásárhelyi Alkalmazott Társadalomtudományok Tanszék szervezett, és amelyet 2021. május 28-án online formában rendeztek meg, ezekre a kihívást jelentő társadalmi-kulturális kérdésekre összpontosított.

4.	Wanek Ferenc	Fordulópontok és meghatározó személyiségek Erdély altalajkincseinek megismeréstörténetében 1920 előtt https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1088342	978-606-975-047-6	2021	magyar	román, angol	A kötet kronologikus sorrendbe rendezett példákon keresztül nyújt áttekintést Erdély ásványkincsei megismerésének és kitermelésének történetéről, tudományos igényességgel, ugyanakkor a szélesebb olvasóközönség számára is közérthető módon. A geológiatörténetnek ez a fejezete a korszak társadalmi és kulturális történetének összefüggésében kerül bemutatásra. Az erdélyi geológiatörténet kiemelkedő képviselői jellemrajzának – többek között Franz Herbichnek, Halaváts Gyulának vagy Pálffy Mórnak – felidézése révén e tudósok sokoldalú személyisége is hangsúlyosan kirajzolódik.
5.	Blos-Jáni Melinda et al. (szerk.)	Intermedial Encounters / Intermediális találkozások https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1095430	978-606-975-073-5	2022	magyar, angol	magyar, román, angol	A kötetet a film és a vizuális művészetek iránt elkötelezett kutatók hozták létre, tisztelgéskeppen Pethő Ágnes tudományos munkássága előtt, amely az intermedialitás fogalmára összpontosít. A könyv fejezeteit kutatók, művészek, kollégák és tanítványok írták, akik osztoznak az intermedialitás, és általában a film iránti szenvedélyben. Így a kötet egyfajta új kutatási irányok „gyűjtőhelye” azok részéről, akik megalapították vagy később csatlakoztak e sajátos fogalomhoz kapcsolódó tudományos diskurzushoz.
6.	Elekes Zoltán	Szociális ellátás a Székelyföldön – Múlt, jelen, jövőkép https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1088334	978-606-975-072-8	2022	magyar	román, angol	A szerző a romániai szociális ellátórendszer múltját, jelenét és jövőbeli kilátásait mutatja be, a nemzeti, regionális és megyei szintű adatok összehasonlításával, valamint Magyarországról származó hasonló adatok bevonásával. Az eredmények a szociális szolgáltatások országos szinten egyenetlen fejlődését és eloszlását jelzik, továbbá kiemelik a nem kormányzati szervezetek, illetve a felekezetek és egyházak szerepét ebben az ágazatban. A bemutatott adatok alapján a három székelyföldi megyében a szociális szolgáltatások fejlettebbek mint Románia más régióiban. E kedvezőbb helyzet ellenére azonban az is kirajzolódik, hogy az országos rendszer általános problémái ebben a térségben is fennállnak: az alap- és közösségi szociális szolgáltatások alulfejlettsége a bentlakásos ellátásokhoz képest, valamint a rendszer koherens fejlődésének hiánya a stratégiai, kulturális és szociálpolitikai koncepciók elégtelensége miatt.

7.	Szikszai Mária	Életek és történetek egy letűnt világból. Egy 20. századi papi életút mikrotörténeti rekonstrukciója https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1088305	978-606-975-067-4	2022	magyar	román, angol	Mindannyiunknak vannak történeteink – írott, szóbeli vagy egyéb formában –, amelyeket életünk során megfogalmazunk és továbbadunk. Ez a könyv Mihály Tyukodi története, amelyet az általa hátrahagyott dokumentumokból ismerhetünk meg. A könyv főszereplője szinte a teljes 20. századot végigélte: 1916-ban született, és 1989 elejéig élt. 1990-ben pedig már tanúja lehetett annak, ahogyan egy új világ van kibontakozóban, amelyről Románia addig csupán álmodott. A hátrahagyott iratok (több mint 2400 dokumentum) ritkaságnak számítanak. Ezek elemzése és bemutatása nyomán a szerző antropológiai utazásra hívja az olvasót egy már eltűnt világ írásbeli kultúrájába.
8.	Szuszámi Zsuzsanna	A művészeti útkeresés változatai a romániai magyar időszakai sajtóban (1965–1975) https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1095926	978-606-975-070-4	2022	magyar	román, angol	A kötet az 1965–1975 közötti időszak képzőművészeti kezdeményezéseivel foglalkozik, ahogyan azok a korabeli sajtóban, pontosabban a korszak legfontosabb magyar nyelvű kulturális folyóirataiban – az <i>Utunk</i>, a <i>Korunk</i> és az <i>Igaz Szó</i> hasábjain – megjelentek, miközben bemutatja az műkritika fejlődését és átalakulását is ezekben a kiadványokban. A szerző nyomon követi a művészeti folyóiratok tartalmának változásait 1965 után: hogyan váltak a műkritikák és művészeti írások kezdetben egyre szabadabbá, majd miként jelentek meg ismét 1972-től azok a megfogalmazások, amelyek a pártot és a kommunista rendszert dicsőítették. A függelék négy interjút tartalmaz: Banner Zoltánnal, Kántor Lajossal, valamint Gálfalvi Zsoltal. Ezek az interjúk az oral history módszerén keresztül egészítik ki a korszakról alkotott képet, ugyanakkor betekintést nyújtanak a szerkesztőségi munka kulisszái mögé is az adott időszakban.
9.	Bodó Barna	Egy más mellett https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1095934	978-606-975-075-9	2023	magyar	román, angol	Az elmúlt évtizedekben a 1990 előtti időszak kérdései a nyilvános térben alig kerültek megfogalmazásra, így megvitatásuk is elmaradt. A kötet esszéi és tanulmányai arra keresnek válaszokat, mit jelent magyarnak lenni és magyarként megmaradni Romániában. Minden közösségnek megvannak a maga esélyei, és léteznek olyan közszereplők is, akik kiemelkedő teljesítményeikkel kitartásra ösztönöznek, és arra biztatnak, hogy ne adjuk fel. Bár a kisebbségi létnek számos kihívásával kell szembenézni továbbra is, figyelemre méltóak a pozitív, mértékadó példák.

10.	Bakó Rozália, Nistor Laura (szerk.)	Kötődések. Helyi közösségek egy globalizálódó világban https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1171458	978-606-975-081-0	2023	magyar	román, angol	A kötet a <i>Közösségek és hálózatok</i> című kutatási projekt keretében készült tanulmányokat tartalmazza, amelyet a Sapientia Alapítvány Kutatási Programok Intézete finanszírozott. A 2019–2021 között zajló projekt számos terepkutatást, valamint kvalitatív és kvantitatív elemzést foglalt magába, amelyeket a szerzők konferenciákon és műhelymunkákon mutattak be, és ahol különböző nézőpontokból vizsgálták az erdélyi helyi közösségeket a globalizáció és digitalizáció korszakát meghatározó változások és tendenciák összefüggésében. A kötetben megjelent nyolc tanulmány mindegyike a „kis világok” globális kontextusban való vizsgálatára vállalkozik, esszé vagy empirikus kutatás formájában. A helyi helyzetek vagy egy tágabb globális értelmezési keretbe kerülnek, vagy nemzetközi gyakorlatokkal és tapasztalatokkal kerülnek összevetésre, ezáltal a jövő lehetséges társadalmi-kulturális forgatókönyveit is körvonalazza a könyv.
11.	Lajos Katalin, Pál Enikő, Pioldner Judit, Tapodi Zsuzsa (szerk.)	Diskurzus, kultúra, reprezentáció / Discurs, cultură și reprezentare https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1233421	978-606-975-088-9	2024	magyar, román	angol	A modernitás hajnalán Giambattista Vico, valamint Johann Gottfried von Herder már megfogalmazták azt az eszmét, amelyet később a kortárs elméletalkotók – George Steinertől kezdve David Damroschon át egészen Jacques Derridáig – továbbgondoltak, miszerint az önismeret kizárólag a Másik megismerése révén valósítható meg. Következésképpen a különböző nyelvek és kultúrák közötti folyamatos érintkezés mindkét fél számára előnyökkel jár. A kötetben szereplő magyar és román nyelvű tanulmányok a közép- és kelet-európai irodalmi kapcsolatok, interkulturális kölcsönhatások, intermediális jelenségek, valamint az irodalmi és kulturális értékek komplex hálózatát vizsgálják, és foglalkoznak az interlingvális közvetítés, a permeabilitás és a kulturális konvergencia folyamataival is.

12.	Bakk Miklós	Nemzetállam és birodalom	978-606-975-100-8	2025	magyar	román, angol	A tanulmány esszéisztikus módon tesz kísérletet korunk egyik jelentős kérdéskörének vagy vitájának, a szuverenizmus és a globalizmus közötti diskurzus kiindulópontjainak összegzésére. Az összegzés politikai elméleti, filozófiai és történeti érvekre egyaránt támaszkodik. Esszéisztikus jellege abból a spekulatív bátorságból fakad, hogy így több tudományág eredményeit kapcsolja össze (az államelméletek, a nacionalizmuselméletek, a geopolitika, az összehasonlító föderalista tanulmányok, a filozófia, valamint a határokkal foglalkozó tudományok (border studies) eredményeit.
13.	Szabó Tamás	Államközi viták keresztüzében. Magyar–román kapcsolatok, az RMDSZ és az európai intézmények viszonyrendszere a rendszerváltás után https://harmattan.hu/allamkozi-vitak-keresztuzeben-3664	978-606-975-109-1 978-963-646-476-9 32	2025	magyar	angol	A könyv a magyar–román államközi kapcsolatok 1989-es rendszerváltás utáni alakulását vizsgálja, azoknak a nemzetpolitikai vitáknak és döntéseknek a kontextusában, amelyek alapvetően meghatározták Magyarország és Románia viszonyát. Bár az 1996 szeptemberében aláírt alapszerződés, a romániai kormányváltás, valamint a Romániai Magyar Demokrata Szövetség kormányzati részvétele a kétoldalú együttműködés látványos javulásához vezettek, Magyarország nemzetpolitikai céljai, a kisebbségi jogok bővítésére irányuló törekvések, valamint az RMDSZ politikai szerepvállalásának lehetőségei az elmúlt évtizedekben több alkalommal is az államközi viták középpontjába kerültek. Az elemzés nem csupán a vitákban és döntéshozatalban részt vevő szereplők – Magyarország, Románia, az RMDSZ és az európai intézmények – eltérő érdekeinek bemutatására törekszik, hanem arra is, hogy feltárja azokat a stratégiákat, amelyekkel ezek a szereplők saját érdekeiket érvényesítették a belpolitikában, az államközi kapcsolatokban, időnként pedig az európai szinten is.